

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
Transformational Leadership and Academic Affairs
Management of School Administrator under the Secondary
Educational Service Area Office Nakhon Pathom

¹กนกกรักษ์ สุธิธอำนวยกุล

Kanokrak Sutthiamnouykool

²ประเสริฐ อินทร์รักษ์

Prasert Intarak

¹²คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹²Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: kookkaiteacher@gmail.com

Received May 1, 2023; Revised August 6, 2023; Accepted: September 12, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ เป็นต้นแบบนำทาง สร้างขวัญและกำลังใจ เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ผู้อื่น กล้าท้าทายต่อกระบวนการ และการสร้างแรงบันดาลใจสัทธิร่วมกัน 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

การวางแผนงานวิชาการ การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; การบริหารงานวิชาการ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

Abstract

This Article aimed to study 1) Transformational leadership of school administrator under the secondary educational service area Nakhonpathom, 2) The academic affairs administration under Nakhonpathom secondary educational service area office and 3) The relationship between transformational leadership and academic affair management of school administrator under the secondary educational service area Nakhonpathom. The results of this research were as follow: 1) Transformational leadership of administrator of secondary educational service area Nakhonpathom as a whole was at a high level when considered in each aspect there were at a high level. When arranged by arithmetic mean from the highest to the lowest as follows: model the way, encourage the heart, enable others to act, challenge the process and inspire a shared vision. 2) School academic affairs management of school under educational service area Nakhonpathom. as a whole was at a high level when considered in each aspect there were high level. When arranged by arithmetic mean from the highest to the lowest as follows: academic administration, education guidance, academic development and promotion, academic planning, assessment of academic performance, learning activity and evaluation and registration. 3) The relationship between transformational leadership of administrator academic affairs management of school under secondary educational service area Nakhonpathom as a whole and individual were positive correlation with statistically significant at the .01 level.

Keywords: Transformational leadership; Academic affairs management; Educational Service Area Nakhonpathom

บทนำ

สถานการณ์โลกในขณะนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมการศึกษา รวมถึงสิ่งแวดล้อม มีระบบการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและเกิดการแข่งขันสูงขึ้น ในขณะที่ประเทศของเรายังมีข้อจำกัดบางประการที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เช่น คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นด้านทัศนคติ มีความรู้ ทักษะที่จำเป็น คุณธรรม จริยธรรม สภาพสังคมที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา การคมนาคมขนส่ง การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข กฎระเบียบที่ไม่ได้รับการปรับปรุงตามยุคสมัย ความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาทางด้านการค้นคว้าวิจัย วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่เป็นไปอย่างล่าช้า ปัญหาคอร์รัปชัน เป็นต้น (หวน พินธุพันธุ์, 2565) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างคนดีสร้างวินัย และมีความรับผิดชอบต่อสังคม นับได้ว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุง รูปแบบในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดหลักการสำคัญได้แก่ 1) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา 3) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้อุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) 4) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ปี 2579 5) ยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม และ 6) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

จากที่กล่าวมาทำให้ประเทศของเราจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายในรูปแบบประชารัฐ ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 กำหนดเป้าหมายและประเด็นในการพัฒนาไว้ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ด้านการสร้างการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ จากยุทธศาสตร์ชาติจะเห็นได้ว่า มนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนามนุษย์เป็นลำดับต้นๆ ให้เป็นมนุษย์ที่เก่ง ดี มีคุณภาพ และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามนุษย์ได้มีการกำหนดประเด็นไว้อย่างชัดเจนได้แก่ 1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม 2) การพัฒนา

ศักยภาพคนตลอดชีวิต การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย 5) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี และ 6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในส่วนของการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ยุทธศาสตร์ชาติมุ่งพัฒนาในประเด็น ได้แก่ 1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ ให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส 2) ภาครัฐที่บริหารงานแบบบูรณาการ โดยมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจและทุกพื้นที่ 3) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับการกิจส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเทศ 4) ภาครัฐมีความทันสมัย 5) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ 6) มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

จากสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในทุกวันนี้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรดังกล่าว แต่ในยุคที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วท่ามกลางปัญหาที่ซับซ้อน หลากหลาย ในโรงเรียนย่อมต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น พบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนขาดความเป็นผู้นำในการกระตุ้นครูและบุคลากรภายในโรงเรียน และขาดการจูงใจครูในการปฏิบัติงาน (โรงเรียนสมศักดิ์วิทยา, 2561) สิ่งเหล่านี้นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคปัจจุบันและพบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของงานบริหารวิชาการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการค้นคว้าวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่นๆ ที่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะเป็นไปตามที่สังคมในอนาคตต้องการ และสามารถยกระดับคุณภาพการดำเนินงานในโรงเรียนให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม
2. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรค ปัญหา ค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร ตำรา อินเทอร์เน็ต รายงานการวิจัย และเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารงานวิชาการ แล้วนำผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาจัดทำโครงร่างวิจัย และดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอขอความเห็นชอบในการทำโครงร่างวิจัยต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติหัวข้อการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ นำเครื่องมือไปใช้พัฒนา และตรวจสอบ เพื่อปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่กำหนด นำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และประเมินผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง แล้วดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามแนวทางที่ได้รับการเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบแผนการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้แบบแผนงานวิจัยลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study)

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ซึ่งจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 29 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 29 โรงเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 โรงเรียน และใช้การสุ่มอย่างง่ายในการเลือกโรงเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียนละ 1 คน รวม 28 คน 2) หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน รวม 28 คน 3) ครู โรงเรียนละ 1 คน รวม 28 คน

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน 2) หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน 3) ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 84 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม (opinionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ ในการทำงานในองค์กรปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยพัฒนาแบบสอบถามตามแนวทางของคูซส์และโพสเนอร์ (Kouzes and Posner, 2007) ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) กล้าท้าทายต่อกระบวนการ (Challenge the process) 2) สร้างแรงบันดาลใจและวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Inspire a Shared vision) 3) เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ผู้อื่น (Enable Others to Act) 4) เป็นต้นแบบนำทาง (Model the Way) 5) สร้างขวัญและกำลังใจ (Encourage the Heart) (Kouzes, J. M., & Posner, B. Z., 2007)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยสร้างแบบสอบถามจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้ให้กรอบการดำเนินงานของงานวิชาการไว้ ดังนี้ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัด ประเมินผลการเรียน และ งานทะเบียนนักเรียน 6) การแนะแนวการศึกษา 7) การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือมีดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 2) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ในแบบสอบถามโดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาค่า IOC (index of item objective congruence) จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยคำถามที่เหมาะสมมีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 3) นำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิชาการ และครู ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 30 คน 4) นำแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .889 5) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้ 1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐมที่เป็น

กลุ่มตัวอย่าง 2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ 3. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และรอจากทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาแล้ว ได้ดำเนินการดังนี้ 1. ตรวจสอบความสมบูรณ์แต่ละส่วนของแบบสอบถาม 2. ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3. ทำตารางแจกแจงคะแนน (tally sheet) สำหรับรอกคะแนนโดยให้สอดคล้องกับแผนการวิเคราะห์ข้อมูลและระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้ 4. นำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้ 1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ประสบการณ์ในการทำงานในองค์กรปัจจุบันโดยใช้ความถี่ (Frequency: F) และค่าร้อยละ (percentage: %) 2. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิต ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best) 3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน/การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ทำการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) หากค่าความสัมพันธ์ (r) เป็นลบ แสดงว่าตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 2 ชุด มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกัน หากค่าความสัมพันธ์ (r) เป็นบวก แสดงว่าตัวแปรที่ศึกษาทั้ง 2 ชุด มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านเป็นต้นแบบนำทาง ด้านสร้างขวัญกำลังใจ ด้านเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ผู้อื่น ด้านกล้าท้าทายต่อกระบวนการ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจวิสัยทัศน์ร่วมกัน

2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การแนะแนวทางการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวางแผนงานวิชาการ การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อคนในองค์กร สามารถกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับความพยายามให้สูงขึ้น เป็นผู้ให้การสนับสนุน ให้โอกาส เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานและมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และเป็นผู้มีลักษณะที่สำคัญของผู้นำในหลายด้าน จึงส่งผลให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบุลย์ พระเมือง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ไพบุลย์ พระเมือง, 2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของนารินทร์ เดชสะท้าน เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมาก (นารินทร์ เดชสะท้าน, 2557)

2. จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก งานบริหารวิชาการ เป็นงานหลักของทุกโรงเรียน คุณภาพของนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสะท้อนถึงคุณภาพของผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญใจ แสงเจริญ เรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดหนองแถม (สหราษฎร์บูรณะ) สำนักงานเขตหนองแถม สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดหนองแถม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (ขวัญใจ แสงเจริญ, 2558) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิณณญาพัจน์ โคตรหลักคำ ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การวางแผนงานวิชาการและการนิเทศงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสื่อการเรียนการสอน (จิณณญาพัจน์ โคตรหลักคำ, 2559) ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล เดชะ เรื่องการบริหารงาน

วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการนิเทศ การศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการในการวางแผนการนิเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินผลการนิเทศทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (วิมล เดชะ, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเรวดี ช้อนเพชร ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตมากที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (เรวดี ช้อนเพชร, 2556)

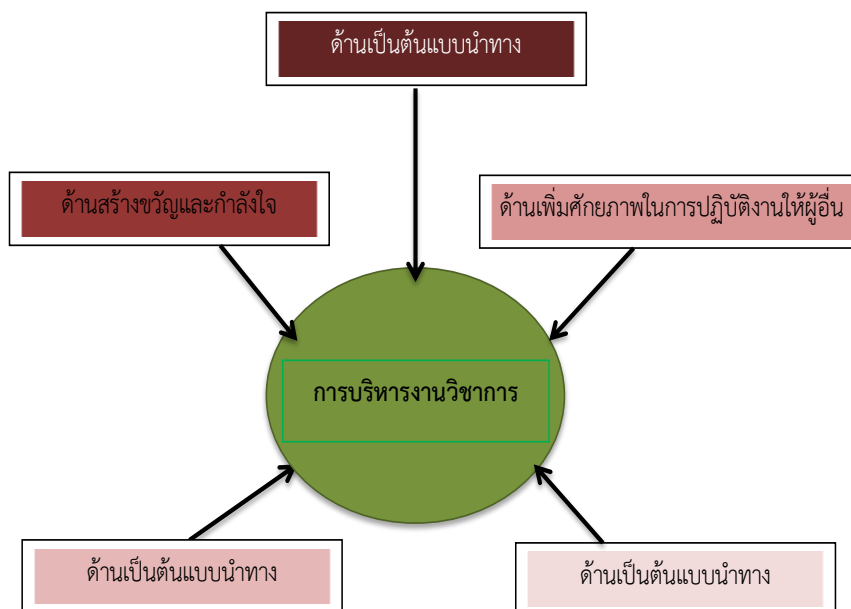
3. จากผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยเฉพาะ งานวิชาการซึ่งเป็นงานหลัก และทำ ทาย โดยผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และใช้คุณลักษณะในแต่ละด้านมาเป็นเครื่องมือในการ บริหาร ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี ช้อนเพชร ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เรวดี ช้อนเพชร, 2556) และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา ปลั่งสอง เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (อัจฉรา ปลั่งสอง, 2565) และสอดคล้องกับงานวิจัยของทองคำ พิมพา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ ทางบวกในระดับปานกลางกับการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ทองคำ พิมพา, 2556)

องค์ความรู้ใหม่

1. จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุก ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านเป็นต้นแบบนำทาง ด้านสร้างขวัญและกำลังใจด้านเพิ่ม ศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ผู้อื่น ด้านกล้าท้าทายต่อกระบวนการ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ วิสัยทัศน์ร่วมกัน

2. จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครปฐม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแต่ละด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาและ ส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวางแผนงานวิชาการ การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านเป็น ต้นแบบนำทาง กับ การบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์คล้ายตามกันมาก ที่สุด

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียน

บทสรุป

สรุปผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับงานบริหารวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจและวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยในลำดับน้อยที่สุด เพื่อให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารควรสื่อสารด้วยความจริงใจ เปิดเผยให้สมาชิกทราบถึงสิ่งที่ต้องการในระยะยาว และมีการกระทำใดบ้างที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น รับฟังความคิดเห็นของทีมงานอย่างตั้งใจ และนำข้อมูลมาพัฒนางาน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัด ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน มีค่าเฉลี่ยในลำดับน้อยที่สุด เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น จึงควรสำรวจคามพึงพอใจของครูเกี่ยวกับ การวัด ประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน จะทำให้พบปัญหา เช่น การทำงานเอกสารซ้ำซ้อนกับข้อมูลที่มีอยู่แล้วในระบบที่จัดเก็บด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครู หรือกฎระเบียบบางข้อ แนวปฏิบัติบางรายการสามารถปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้หรือไม่ เป็นต้น

1.3 จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม มีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางานวิชาการต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำกับเรื่องอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีผลต่อประสิทธิภาพทางวิชาการ ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบรรยากาศในโรงเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสามัคคีในองค์กร เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ 1) กล้าท้าทายต่อกระบวนการ 2) การสร้างแรงบันดาลใจวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) เพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ผู้อื่น 4) เป็นต้นแบบนำทาง 5) สร้างขวัญและกำลังใจ

2.3 ควรศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะผู้นำ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานในด้านอื่นๆ

2.4 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่มีคุณภาพด้วยวิธีการวิจัยรูปแบบอื่น เช่น ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพระดับลึก ในแต่ละองค์ประกอบทุกประเภทและทุกระดับ ทั้งรัฐบาล และเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญใจ แสงเจริญ. (2558). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) สำนักงานเขตหนองแขม สังกัดกรุงเทพมหานคร. *การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิณณญาพัจน์ โคตรหลักคำ. (2559). แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทองคำ พิมพา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. *สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารินทร์ เดชสะท้อน. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ไพบูลย์ พระเมือง. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศองค์กรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เรวดี ช้อนเพชร. (2556). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, (4)(1): 93-104.
- วิมล เดชะ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล เขต 2. *สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- หวน พินธุพันธุ์. (2565). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พินธุ/พินธุพันธุ์ทำอู่.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย.
- อัจฉรา ปล้องสอง และคณะ. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น*, 8(3): 204-215.
- Kouzes J.M & Poser B.Z. (2007). *The Leadership Challenge*. San Francisco: Jossey-Bass.

